

Globalni minimalni porez

Godišnji račun, Udruženje banaka Srbije

Zlatibor, 7. decembar 2023. god.

Teme

01 Međunarodni okvir - BEPS, Pillar 2, EU Direktiva, obračun dodatnog minimalnog poreza

02 Gde je Srbija u novoj podeli karata?

03 Šta mogu da očekuju članice UBS?

04 Diskusija

01
Međunarodni okvir

BEPS - Base Erosion and Profit Shifting

- BEPS je započeo kao projekat OECD-a i G20 2013. godine.
- 2015. godine donet akcioni plan u 15 tačaka, a od 2016. u BEPS projekat se uključuju i zemlje u razvoju, kao deo tzv. BEPS inkluzivnog okvira.
- Cij BEPS projekta je uspostavljanje međunarodnog okvira za suzbijanje poreske erozije od strane multinacionalnih korporacija, korišćenjem mehanizama umanjivanja poreske osnovice i transfera profita.
- Konzervativna procena iz 2012. godine: na svetskom nivou, gubitak poreskih prihoda usled mehanizama umanjivanja poreske osnovice i transfera profita bio je između 100 i 240 milijardi dolara.
- Neki od rezulatata BEPS: MLI, CbC.
- Od 2018. kroz BEPS inkluzivni okvir počinje se sa radom na paketu implementacije mera kojima se odgovara na poreske izazove vezane za digitalizaciju ekonomije – rešenje „dva stuba“ („Pillar 1“ i „Pillar 2“), koje treba da donesu **pravednost i ravnopravnost u međunarodno oporezivanje.**

KPMG

© 2023 KPMG d.o.o. Beograd, srpsko društvo s ograničenom odgovornošću i firma članica KPMG globalne organizacije nezavisnih firmi članica povezanih sa KPMG International Limited, privatnim engleskim društvom ograničenim garancijom. Sva prava zaštićena.

Document Classification: KPMG Public

Pillar 2

- **Ključni cilj:** Obezbediti da velike multinacionalne kompanije u svim zemljama u kojima posluju plate porez na dobit po efektivnoj stopi od najmanje 15%.

- **Zaustaviti „trku ka dnu“** - dugogodišnji globalni trend smanjivanja stopa poreza na dobit i uvođenja različitih poreskih kredita i olakšica u cilju povećanja konkurentnosti nacionalnih ekonomija i privlačenja investicija.

KPMG

© 2023 KPMG d.o.o. Beograd, srpsko društvo s ograničenom odgovornošću i firma članica KPMG globalne organizacije nezavisnih firmi članica povezanih sa KPMG International Limited, privatnim engleskim društvom ograničenim garancijom. Sva prava zaštićena.

Document Classification: KPMG Public

Globalni minimalni porez

Tri instrumenta globalnog minimalnog poreza (*Globe* pravila):

1. **Kvalifikovani domaći minimalni dodatni porez *(Qualified Domestic Minimum top-up tax - QDMTT)*** – uvodi ga zemlja u kojoj posluje lokalna filijala multinacionalne kompanije koja je oporezovana po efektivnoj stopi manjoj od 15%.

2. **Pravilo uključivanja prihoda *(Income Inclusion Rule - IIR*)** – uvodi ga zemlja u kojoj posluje matična kompanija čija filijala u drugoj zemlji je oporezovana po efektivnoj stopi manjoj od 15%.

3. **Pravilo nedovoljno oporezovanog profita *(Undertaxed Profits Rule - UTPR)*** – uvodi se kao kontrolni mehanizam za slučajeve u kojima primenom prethodna dva instrumenta nije obezbeđeno oporezivanje po efektivnoj stopi od najmanje 15% - ovo pravilo omogućava dodatno oporezivanje nedovoljno oporezovanog profita matične kompanije koja se nalazi u zemlji koja nije uvela IIR.

KPMG

© 2023 KPMG d.o.o. Beograd, srpsko društvo s ograničenom odgovornošću i firma članica KPMG globalne organizacije nezavisnih firmi članica povezanih sa KPMG International Limited, privatnim engleskim društvom ograničenim garancijom. Sva prava zaštićena.

Document Classification: KPMG Public

EU Direktiva o minimalnom porezu

- U decembru 2022. godine EU je usvojila Direktivu o minimalnom porezu, koja prati sadržaj i strukturu pravila OECD
- Primenjuje se na kompanije u EU članice multinacionalnih grupacija ili nacionalnih grupacija koje dostižu EUR 750 miliona godišnjih prihoda na konsolidovanom nivou
- Ne primenjuje se u jurisdikciji u kojoj je prosečan prihod Grupe manji od EUR 10 miliona, i prosečna dobit manja od EUR 1 milion.
- Rok za prenošenje odredbi Direktive u zakonodavstvo zemalja članica EU je 31.12.2023. godine sa stupanjem na snagu pravila o IIR od 2024. godine a UTPR od 2025. godine.
- Određena pojednostavljenja u prelaznom periodu –nema dodatnog oporezivanja u prvih 5 godina za Grupe koje su u početnoj fazi međunarodne aktivnosti (poslovanje u najviše 6 jurisdikcija i ukupna materijala imovina van matične jurisdikcije od EUR 50 miliona).

KPMG

© 2023 KPMG d.o.o. Beograd, srpsko društvo s ograničenom odgovornošću i firma članica KPMG globalne organizacije nezavisnih firmi članica povezanih sa KPMG International Limited, privatnim engleskim društvom ograničenim garancijom. Sva prava zaštićena.

Document Classification: KPMG Public

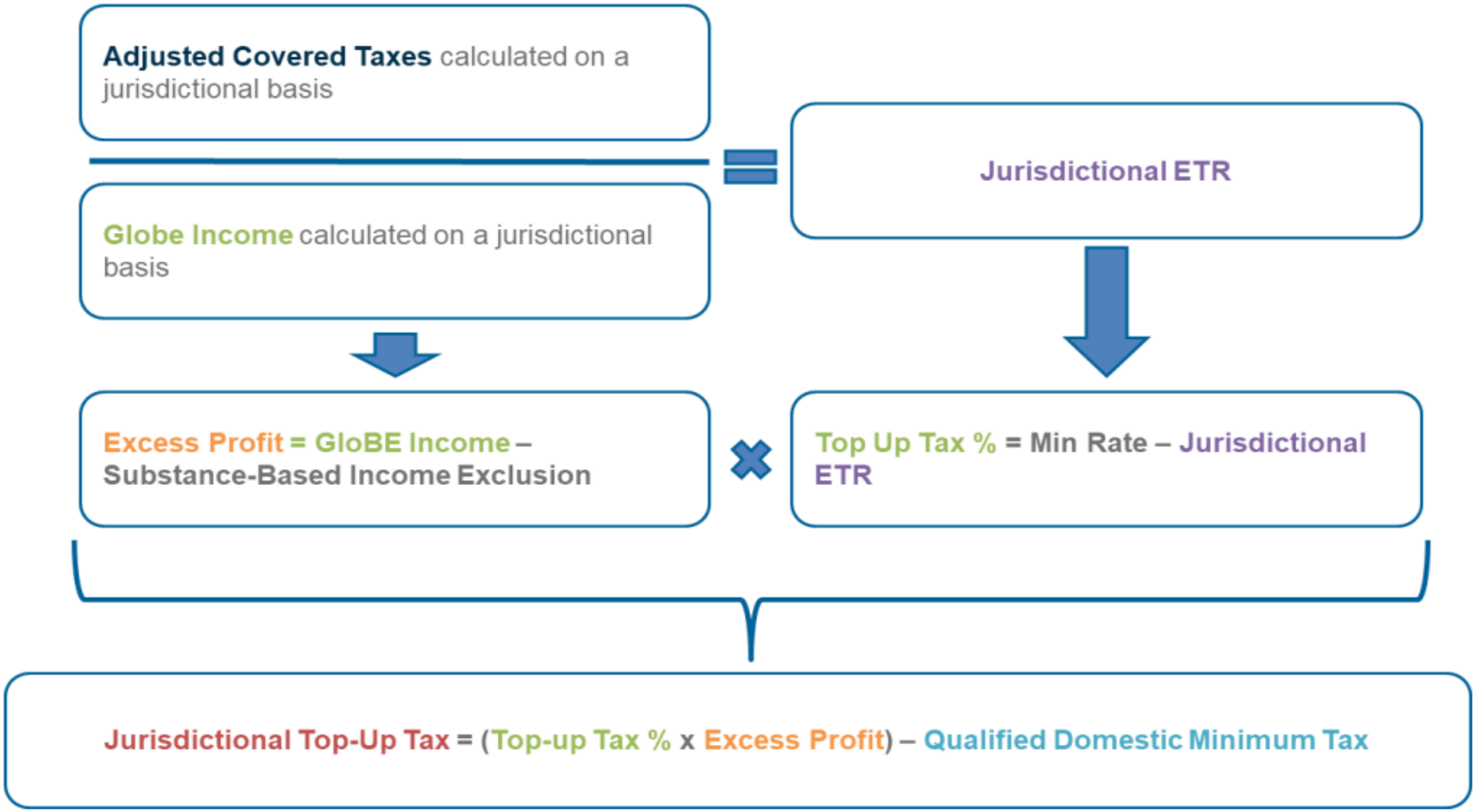
EU Direktiva o minimalnom porezu

- Za potrebe obračuna efektivne poreske stope Direktiva prati OECD pravila i propisuje skup pravila za utvrđivanje poreske osnovice (kvalifikovana dobit ili gubitak – ***Globe Income***) i iznosa poreza (prilagođeni obuhvaćeni porezi – ***Adjusted Covered Taxes***).

- Direktiva sadrži i pravila o izuzeću minimlanog oporezivanja dobiti na bazi troškova povezanih sa zaposlenima i vrednošću materijalne imovine u određenoj jurisdikciji (***Substance Based Income Exclusion***).

© 2023 KPMG d.o.o. Beograd, srpsko društvo s ograničenom odgovornošću i firma članica KPMG globalne organizacije nezavisnih firmi članica povezanih sa KPMG International Limited, privatnim engleskim društvom ograničenim garancijom. Sva prava zaštićena.

Grafički prikaz obračuna dodatnog minimalnog poreza

© 2023 KPMG d.o.o. Beograd, srpsko društvo s ograničenom odgovornošću i firma članica KPMG globalne organizacije nezavisnih firmi članica povezanih sa KPMG International Limited, privatnim engleskim društvom ograničenim garancijom. Sva prava zaštićena.

Kalkulacija kvalifikovane dobiti *(Globe Income)*

- Kvalifikovana dobit ili gubitak sastavnog subjekta izračunavaju se **prilagođavanjem neto računovodstvene dobiti ili gubitka** pre konsolidacijskih prilagođavanja za eliminisanje transakcija unutar Grupe, **kako je utvrđeno računovodstvenim standardom koji se primenjuje pri sastavljanju konsolidovanih finansijskih izveštaja krajnjeg matičnog društva.**

- Mogućnost da se kao izuzetak primeni neto računovodstvena dobit ili gubitak u statutarnim finansijkim izveštajima sastavnog subjekta, pri čemu je neophodna korekcija kod trajnih razlika većih od EUR 1,000,000.

KPMG

© 2023 KPMG d.o.o. Beograd, srpsko društvo s ograničenom odgovornošću i firma članica KPMG globalne organizacije nezavisnih firmi članica povezanih sa KPMG International Limited, privatnim engleskim društvom ograničenim garancijom. Sva prava zaštićena.

Kalkulacija kvalifikovane dobiti *(Globe Income)*

- **Neto računovodstvena dobit ili gubitak prilagođavaju se za propisane korekcije:**

  - Neto poreski rashod *(tekući i odloženi porez, uključujući odložena poreska sredstva po osnovu tekućeg poreskog gubitka)*

  - *Primeri drugih korekcija:*
  - Isključene dividende *(ako je učešće u kapitalu veće od 10% i duže od 1 godine)*
  - Rashodi odbijeni zbog politike (*rashodi za nezakonita plaćanja – mito i provizije, kazne i penali u iznosu jednakom ili većem od EUR 50 hiljada)*;

© 2023 KPMG d.o.o. Beograd, srpsko društvo s ograničenom odgovornošću i firma članica KPMG globalne organizacije nezavisnih firmi članica povezanih sa KPMG International Limited, privatnim engleskim društvom ograničenim garancijom. Sva prava zaštićena.

Kalkulacija obuhvaćenih poreza *(Adjusted Covered Taxes)*

Definicija obuhvaćenih poreza, između ostalog uključuje:

- poreze evidentirane u računovodstvenoj dokumentaciji sastavnog subjekta s obzirom na njegov prihod ili dobit (*tekući i odloženi porez na dobit*)
  - *određena ograničenja i posebna pravila kod obračuna odloženih poreza, npr. ne priznaje se trošak odloženih poreza po osnovu nesigurnih poreskih pozicija, postoji ograničenje da se odloženi porezi moraju realizovati u roku od 5 godina, međutim ovo ograničenje ne važi za veći broj kategorija kategorije, kao što je povrat troškova materijalne imovine)*

- poreze na raspodeljenu dobit i pretpostavljenu raspodelu dobiti *(porez po odbitku na dividendu)*
  - *može se uključiti na bazi pretpostavljenog iznosa, korekcija ako ne bude raspodele dobiti u roku od 4 godine ili ako entitet koji nije isplatio dividendu prestane da bude deo Grupe*

KPMG

© 2023 KPMG d.o.o. Beograd, srpsko društvo s ograničenom odgovornošću i firma članica KPMG globalne organizacije nezavisnih firmi članica povezanih sa KPMG International Limited, privatnim engleskim društvom ograničenim garancijom. Sva prava zaštićena.

Document Classification: KPMG Public

Izuzeće za supstancu (*Substance based income exclusion)*

- Izuzeće sa supstancu omogućava umanjenje poreske osnovice - kvalifikovane dobiti (*Globe Income*) po osnovu ulaganja u materijalnu imovinu i troškove zarada.

- Kvalifikovana dobit u konkretnoj jurisdikciji se umanjuje za 5% neto knjigovodstvene vrednosti materijalne imovine (prosek na početku i na kraju izveštajnog perioda) i 5% troškova zarada.

- Inicijalna izuzeća za supstancu na početku prelaznog perioda su veća, 8% neto knjigovodstvene vrednosti materijalne imovine i 10% troškova zarada, uz postupno smanjenje na 5% za oba izuzeća do 2033. godine.

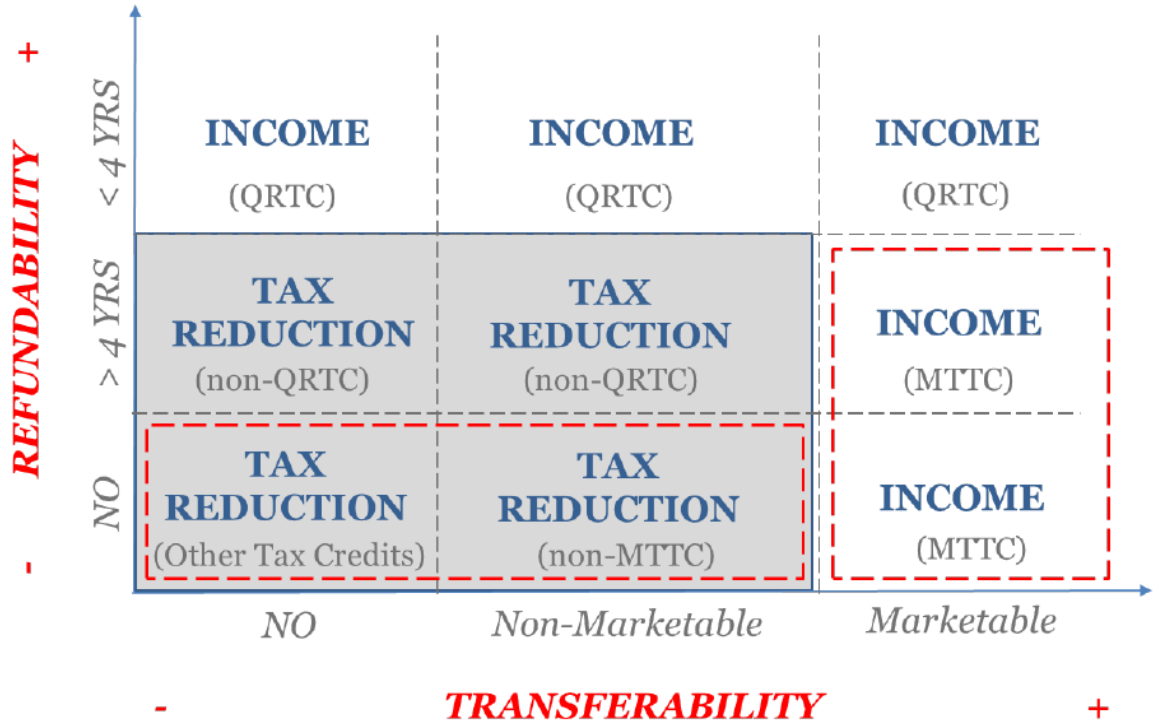
KPMG

© 2023 KPMG d.o.o. Beograd, srpsko društvo s ograničenom odgovornošću i firma članica KPMG globalne organizacije nezavisnih firmi članica povezanih sa KPMG International Limited, privatnim engleskim društvom ograničenim garancijom. Sva prava zaštićena.

„Dobri“ i „loši“ poreski krediti

Ključan je računovodstveni tretman:

- **Da li se kredit računovodstveno tretira kao umanjenje Covered Taxes ili uvećanje Globe Income?**
- U oba slučaja kredit utiče na smanjenje ETR, ali je u slučaju olakšica koje umanjuju Covered Taxes taj efekat drastično veći.

© 2023 KPMG d.o.o. Beograd, srpsko društvo s ograničenom odgovornošću i firma članica KPMG globalne organizacije nezavisnih firmi članica povezanih sa KPMG International Limited, privatnim engleskim društvom ograničenim garancijom. Sva prava zaštićena.

02

Gde je Srbija u novoj podeli karata?

Šta možemo da očekujemo u Srbiji?

- Za sada nema zvaničnih informacija o tome da li se i kada u Srbiji planira uvođenje elemenata globalnog minimalnog poreza

- Opcije koje mogu da budu razmatrane:
  - Povećanje stope poreza na dobit
  - Uvođenje progresivnog oporezivanja ili sektorskih poreza
  - Ukidanje nekih poreskih olakšica (desetogodišnje poresko oslobođenje, izuzeće za prihode od kamata na državne obveznice)
  - **Uvođenje novih olakšica prilagođenih Pillar 2 pravilima**
  - Uvođenje *QDMTT*
  - Uvođenje *IIR i UTPR*

© 2023 KPMG d.o.o. Beograd, srpsko društvo s ograničenom odgovornošću i firma članica KPMG globalne organizacije nezavisnih firmi članica povezanih sa KPMG International Limited, privatnim engleskim društvom ograničenim garancijom. Sva prava zaštićena.

03

Šta mogu da očekuju članice UBS?

Šta se očekuje od finansija i računovodstva u bankama?

- Drastično se povećava značaj Grupnog finansijskog izveštavanja za potrebe konsolidacije
  - Poreski paketi koji se pripremaju za Grupu (prilagođeni na način previđen Direktivom) postaju osnov za obračun dodatnog poreza koji će matična kompanija morati da plati u svojoj zemlji ukoliko Srbija ne uvede QDMTT
  - Zajednički obračun ETR za sve članice Grupe u Srbiji
  - Potrebno je obezbediti tačne informacije o svim usklađivanjima koji se zahtevaju za svrhe obračuna potencijalnog dodatnog minimlanog poreza i svih njegovih elemenata o kojima smo diskutovali *(Globe Income, Adjusted Covered Taxes, Substance Based Exclusion)*
  - **Čija je odgovornost za tačnost obračuna?**

KPMG

© 2023 KPMG d.o.o. Beograd, srpsko društvo s ograničenom odgovornošću i firma članica KPMG globalne organizacije nezavisnih firmi članica povezanih sa KPMG International Limited, privatnim engleskim društvom ograničenim garancijom. Sva prava zaštićena.

Diskusija

— Kakva su vaša iskustva do sada, da li ste i kakve zahteve od vaših Grupa dobijali u vezi sa globalnim minimalnim porezom?

— Da li očekujete da će vaša efektivna poreska stopa biti niža ili viša od 15%?

— Šta ako Grupa bude imala nameru da naplati od srpske banke dodatni porez na dobit koji je matična banka morala da plati u svojoj zemlji, jer je efektivna poreska stopa u Srbiji bila manja od 15%?

Kontakti

Nenad Nešovanović
Partner saradnik, Tax & Legal

Milutina Milankovića 1J
11070 Beograd
nnesovanovic@kpmg.com
Tel. +381 (11) 20 50 543
Mob. +381 (60) 20 55 543

Darko Rumenić
Direktor, Tax & Legal

Milutina Milankovića 1J
11070 Beograd
drumenic@kpmg.com
Tel. +381 (11) 20 50 572
Mob. +381 (60) 20 55 572

kpmg.com/socialmedia

Informacije sadržane u ovom dokumentu su opšte prirode i nisu namenjene okolnostima određenog pojedinca ili pravnog lica. Iako nastojimo da pružimo tačne i pravovremene informacije, ne možemo garantovati da su te informacije tačne onda kada su primljene niti da će ostati tačne u budućnosti. Ne bi trebalo postupati na osnovu takvih informacija bez prethodnog odgovarajućeg stručnog saveta datog nakon detaljnog ispitivanja određene situacije.

© 2023 KPMG d.o.o. Beograd, srpsko društvo s ograničenom odgovornošću i firma članica KPMG globalne organizacije nezavisnih firmi članica povezanih sa KPMG International Limited, privatnim engleskim društvom ograničenim garancijom. Sva prava zaštićena.

KPMG ime i logo su zaštitni znaci koje nezavisne firme članice KPMG globalne organizacije koriste u skladu sa licencom.

Document Classification: KPMG Public